

Frågor till politikerna på Demokratitorget den 5 och 6 september

5/9 (V) Eva-Britt Svensson & Maria Gamer från Vänsterpartiet

Utfrågare: Olof Thedin och Åke Svensson

Inledning

Välkomna till Demokratitorget, planerat och genomfört på initiativ av Växjö Forum, Naturskyddsföreningen och Tankarnas trädgård. Växjö forum har bildats för att få tillstånd ett bättre samtal om förändringar i Växjö stad med omland. Idén med Demokratitorget har varit att under tre veckor här samtala om angelägna frågor, inför valet. Bl. a sjukhuset, simhallen, konsten i staden, konsthallsfrågan, ny teaterbyggnad, naturen i staden, trafiken mm, mm. Nu har vi en timme på oss, så ju kortare svar desto fler frågor hinner vi med.

Växjö Forum har publicerat två vitböcker om en om simhallsfrågan och en om sjukhusfrågan. Första frågan:

Har ni läst dem?

Ja, och vi tar med till valstugan

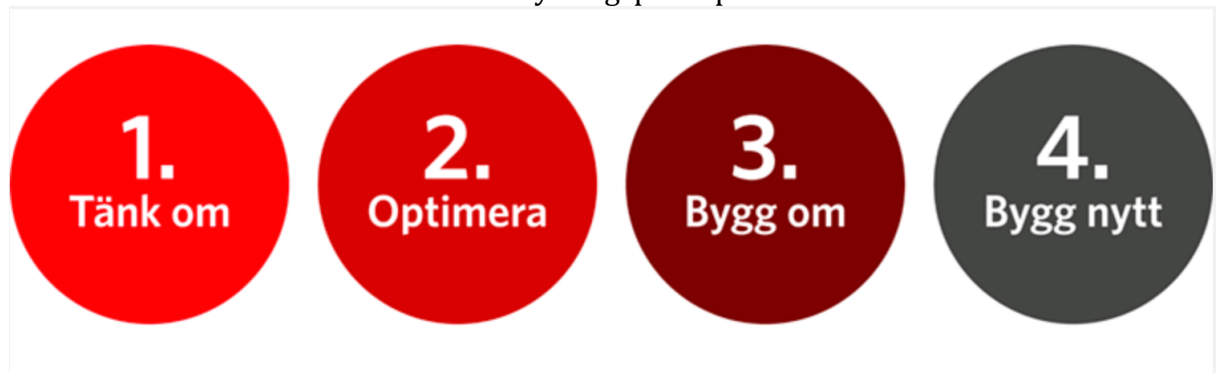
Nästa fråga, nu när ni står här på Demokratitorget i slutspurten av valrörelsen:

Vad är demokrati?

Vad är medborgarnas roll i demokratin? Tycker ni att demokratin fungerar bra i Växjö kommun? I regionen?

Problematiskt att man bereder ärendena bara med presidierna. Och man borde inte ta stora beslut som sjukhuset just före ett val. Demokratin ifrågasätts. När människor upplever att medborgarinflytandet blir mindre, att avståndet mellan väljare och valda blir större, då hotas demokratin. Oroväckande i landet generellt. T.ex. Nato-frågan, en enormfråga som togs på några veckor. Det är inte demokrati. Vi måste värna samtalet. Demokrati betyder folkstyre,

Trafikverket ska arbeta efter den s.k. fyrstegsprincipen ...

Är det en bra princip, som borde tillämpas på alla viktiga investeringsbeslut?

Ja.

Ja, inte minst utifrån att vi inte kommer att bara bygga nytt.

Det leder oss osökt in på

Vården och sjukhusfrågan

Primärvården är den mest kostnadseffektiva och också bäst lämpade vården för de flesta av våra medborgare. Socialstyrelsen fastställde nu, i vår, en medicinsk riktlinje om 1 allmänläkare per 1100 personer.

Vill ert parti uppfylla detta? Om inte, varför?

Ja, var med i V:s budgetförslag för 2023.

Finansieringsplanen för det nya sjukhuset bygger bl a på besparingar (700 miljoner) i primärvården. **Kommer ditt parti att stå bakom dessa besparingar i primärvården under nästa mandatperiod, eller kommer ditt parti att stå bakom nya pengar till primärvården, i likhet med vad många andra regioner gör?**

Nej, till att spara 700 milj.

Ja till nya pengar till primärvården. Satsade mer på primvården i budget för 2023. Primärvården måste stärkas.

Finns det en övre gräns för vad ett sjukhus i Räfteå får kosta? Om ja, var ligger den gränsen?

Vi ska inte ha ett nytt sjukhus i Växjö. Satsa pengar på renovering, om- och nybyggnad på CLV-tomten. Till en mindre peng.

Att flytta hela sjukhusverksamheten till ett helt nytt sjukhus utanför stan betyder att all utrustning måste finnas på det nya sjukhuset när man flyttar dit. **Vad kostar inventarier och utrustning till det nya sjukhuset? Den kostnad som skall adderas till byggkostnaden.**

Kan inte svara på det, eftersom inga beräkningar finns. Men kommer att kosta mycket. Eftersom det gamla sjukhuset måste vara fullt fungerande ända tills man flyttar.

Är den stora investeringen i Ljungby en sådan sak som går att stryka, om kostnaderna för nytt sjukhus här rakar i höjden?

Ljungbyombyggnaden är redan igång, var nödvändigt. Det ska vara ett sjukhus i Ljungby också, även en förlossningsavdelning.

Hur mycket anser ni att det går att låna?

Kan inte svara på eftersom vi inte vill ha ett nytt sjukhus i Räfteå. Vi tror det ska gå skrota planerna.

När anser ni att regionen ska börja anpassa kostnaderna till den kostnadsutveckling som anges i investeringsbeslutet? (Dvs sänka från nuvarande ca 5 procent till 2-2,5 procent)

Vill vi ha en sjukvård som fungerar, med en läkare på 1100 pers och öka grundbemanningen kan vi inte sänka kostnaderna. Vi måste slå vakt om vården, med besparingarna flyr personalen. Vi måste satsa på dem som sköter vården.

Anser ni att den kostnadsutvecklingen är förenlig med den vård kronobergarna förväntar sig?

Förre landstingsdirektören i Kronoberg Lennart Rydberg har sagt: "En djup lågkonjunktur samtidigt som eller strax efter ett bygge skulle få närmast katastrofala konsekvenser, för regionens ekonomi" Vi är nu på väg in i en lågkonjunktur.

Håller ni med Lennart Rydberg?

Tveklöst.

Civilekonomen och förre skattedirektören Marcus Turesson har sagt: "När inriktningsbeslutet togs hade regionen negativt eget kapital d v s skulderna var större än tillgångarna. Dessutom har regionen en av Sveriges högsta regionskatter. Lasarettet i Räfteå kommer i praktiken att vara belånat till 100 %. Regionens skulder är större än regionens tillgångar!"

Håller ni med Marcus Turesson?

Jaa. Det är sant. Vi fick väldigt mycket statsbidrag för covid, som vi ville använda till att stärka vården, men de pengarna har fonderats till sjukhuset.

Regionfullmäktige har beslutat om ett nytt sjukhus i Räfte. Men detaljplanen är överklagad och byggkostnaderna skenar

Om detaljplanen inte vinner laga kraft, om sjukhuset pga rådande konjunktur och världsläge blir för dyrt, hur ser er plan B ut?

Att använda CLV-tomten för ett nytt modernt sjukhus. V yrkade i första hand på folkomröstning om sjukhusfrågan. Stor fråga med stort engagemang. Ta tillvara engagemanget - det är det som är demokrati.

Trafikfrågan

Ska klimat-, miljö- och folkhälsomålen nås måste biltrafiken minska kraftigt och snabbt. Minst med 8% per år för att klara klimatmålet. I en utredning som Trafikverket och Växjö kommun tagit fram tillsammans, konstateras bland annat att biltrafiken måste minska även om staden växer, att potentialen för att förändra färdmedelsfördelningen är god men kräver stora insatser, och att det bör vara möjligt att kraftigt öka cyklandet.

Står ditt parti bakom ståndpunkten i utredningen att biltrafiken i Växjö måste minska, även om staden växer?

Ja, vi har ett antal förslag i den riktningen. Bygg ut för cykeltrafiken, inte mer parkeringshus.

Vad bör kommunen/regionen i så fall göra för att minska biltrafiken och ändra färdmedelsfördelningen?

Även kollektivtrafiken måste öka och sänka priserna. Vi vill införa ett klimatkort för hela regionen. 10 kr/dag – årskort. Subventionera för pensionärer, under lågtrafik.

Kommer ditt parti driva frågan om att satsa avsevärt mer (minst det dubbla) på att bygga ut och förbättra cykelinfrastrukturen?

Det tror jag behövs, om det ens räcker. För det krävs en kraftig omställning.

Wales har stoppat alla nya större vägbyggen av hänsyn till klimatet. Även Österrike lär ha gjort det. Men här satsas stora pengar på att bygga en ny jättetraffikapparat vid Fagrabäck, utan att tillämpa 4-stegsprincipen där steg 1 Tänk om innebär att pröva sätt att få ner trafikmängden så att nuvarande rondell räcker.

Kan ditt parti tänka sig att riva upp beslutet om Fagrabäcks trafikplats? Om nej: varför inte?

JA, har varit emot från början.

Kostnaden för linjetrafiken är idag ca 570 Mkr och ska självfinansieras med minst 50%, vilket ger höga biljettpriser.

Vill ditt parti kraftigt sänka biljettpriserna på kollektivtrafiken

Ja, vi är emot självfinansiering på "minst" 50 %)

Kan ni tänka er att införa gratis kollektivtrafik, åtminstone i staden?

På sikt arbetar V för det, nationellt. Sänka priserna stegvis, med mål gratis.

Simhallsfrågan

Simhallen skall ligga kvar vid Växjösjön, det har fullmäktige beslutat.

Marken söder om simhallen kan inte inrymma en helt ny simhall, om man inte skall bygga på parkmark. I fördjupningen av översiktsplanen står det:

"Ny simhall med 50 metersbassäng för idrottsaktiva förläggs söder om den gamla simhallen. **Den gamla simhallen blir kvar och utvecklas för lek och motion. De båda byggnaderna** ska tydligt vara två olika byggnader **men kan kopplas ihop.**

"**Byggnaden bör vara ett tillägg till den gamla simhallen.** Ha en egen profil."

Det här stämmer väl överens med de tankar som simhallsgruppen lyft fram under fyra år nu.

Anser ni att det förslag kommunen nu arbetar med är i överensstämmelse med skrivningen i översiktsplanen?

Inte fullt ut. Vi har drivit att det borde vara en parlamentarisk grupp i denna fråga. V inte med i diskussionerna.

Anser ni att kommunen har gjort någon riktig analys av simhallsgruppens förslag? Svårt svara på när man inte sitter med, så vet inte.

Kommunen beslöt ta fram en second opinion utredning, för att jämföra kommunens och simhallsgruppens förslag. För uppdraget anlidade man samma företag som ritat alla tidigare förslag åt VöFAB. WE-group.

Har ni samtalat om huruvida WE-group är jäviga vad gäller second opinion-utredningen?

V har påpekat detta. Men tjänstemännen säger att det är en gedigen utredning. Svårt stängas emot detta.

Man kommer i Eva i Mos second-opinion-utredning fram till att kostnaden för simhallsgruppens förslag blir betydligt lägre än VöFABs olika förslag. Ingen har hävdad att den utredningen är felaktig.

Har ni tagit del av Eva i Mos second-opinion-utredning?

Ja, och har frågat om detta upprepade gånger, men får bara icke-svar.

Kan ni se någon egentlig anledning till varför man skall torrlägga hela simhallen, när det egentligen bara är 1500 av totalt 9 000 m2 som behöver totalrenoveras? Nej, om detta stämmer, det låter inte logiskt.

En helt ny simhall söder om den befintliga innebär en väsentligt utökad exploatering i ett känsligt område. Enligt vad vi har förstått kan ett planförslag för en helt ny simhall söder om bli en långvarig och rentav osäker process.

Kommer ert parti verka för att den befintliga simhallen byggs till för att bli en del av den nya helheten?

Ja, vi vill ha kvar den befintliga simhallen, men svårt för oss som lekmän att ta ställning till och tolka olika uppgifter om det går eller inte går.

Kommer ditt parti verka för att olika förslag till om- och tillbyggnad tas fram via en arkitektävling?

Spontant ja.

Kulturens och civilsamhällets roll i en attraktiv stad och region

Ett aktivt och dynamiskt kulturliv är väl så viktigt för stadens och regionens attraktivitet som idrotten. Både spets och bredd behövs, amatörutövare och specialister. Kunskapen måste hållas levande och utövarna och deras sammanslutningar behöver involveras. Vi ser en risk att vissa politiker förväxlar det egna vardagsrummet med det offentliga rummet.

Har kulturen någon roll för att göra Växjö och Kronoberg mer attraktivt?

Ja, jättestor

Anser ditt parti att det satsas tillräckligt på kulturen i Växjö/Kronoberg?
Nej, varken i kommunen eller regionen.

Hur kan kommunen/ regionen stärka kulturlivet?
Vill lägga mer pengar i budgeten. Kulturen får inte hamna i skuggan av fritiden.

Kommer ditt parti verka för att man går tillbaka till att låta kulturen ha en egen nämnd och fritiden ha sin egen nämnd?

Oj, men jag passar, inte tillräckligt insatt. Kan ha med styret att göra. Då när de slogs ihop tyckte V att de skulle vara skilda åt. Men ska vägas mot omorganisation.

Behöver Växjö ett kulturråd? Ett råd för kultur och gestaltning.

Ja, Växjö hade en gång i tiden ett skönhetsråd. Behovet visas av muralmålningens debatt.

Kommer ni under den kommande mandatperioden verka för att det byggs ett nytt scenkonsthus?

Ja, behovet finns. Det viktiga är vad kulturutövarna vill ha. Fortsatt dialog under mandatperioden.

Viktigt stärka även kulturutövning, mycket via föreningslivet i stort. Och kulturen måste ut i bygderna

Kommer ni under kommande mandatperiod verka för att kommunen tar fram en bevarandeplan för värdefull bebyggelse i Växjö kommun?

Ja, det behövs. Kom upp i KS nyligen.

Föreningslivet och civilsamhället i övrigt har stor betydelse för livet både i staden och på landsbygden. Många föreningar saknar en lokal där de kan ha en fast hemvist. *Lagningsverkstaden* dit folk kan komma och få hjälp med att laga sina kläder – och som helst också skulle omfatta mer än bara kläder och tyger – är ett exempel på praktiskt exempel på hållbar ekonomi som vi lyft fram under Demokratitorget.

Hur kan kommun och region på bästa sätt stötta civilsamhället?

Bred fråga. Inte bara en lagningsverkstad, boende i flerbostadsområden borde ha tillgång till lokal där man kan måla om sina möbler, laga cykeln, etc... Vi har drivit i budget medborgarkontor/samlingslokaler. Fritidsbank en del av detta. Stötta men inte utnyttja civilsamhället! Se vad man gjorde med t.ex. Wilhelmshill, pensionärsorganisationernas mötesplats. De skulle åläggas att jobba på särskilda boenden... Det är inte att stötta.

Är ert parti berett att avsätta kommunala medel för att stötta Lagningsverkstaden, t.ex. genom att tillhandahålla en fast lokal där verksamheten kan bedrivas och utvidgas?

Ja.

Är ert parti berett att avsätta kommunala medel för ett Föreningarnas hus, där små och fattiga föreningar kan ha en hemvist och ha både interna och offentliga möten?

Ja, viktigt. Mötesplatser behövs.

Hållbarhet:

Detta är det övergripande temat för Demokratitorget.

Vilka är de tre viktigaste åtgärderna som bör vidtas i kommun och region för att rädda klimat och biologisk mångfald?

Trafiken. Vi vill inte subventionera flygplatsen (10 milj per år). Vågar prata om att omställning måste ske. Ville ha ett klimatråd tillsammans med universitet. Värna naturen, naturreservaten, bevara det gröna, spara gröna korridorer. Hur vi bygger för att klara skyfall m.m.

Publikens frågor

Behöver skatt höjas för att förbättra vården.

- Inte om vi slipper Räppe-flytten. Annan grundbemanning skapar en annan arbetsmiljö och sparar pengar på hyrpersonal. Satsa på personalen. Gör den mer delaktiga. Förtroendevalda och byråkrater ska inte styra verksamheten. Personalen kan verksamheten. Bort med New Public Management. Fast vårdkontakt behövs.

Vad kostar ett årskort på länstrafiken idag?

- 15600 kr för hela länet .

Simhallen har V för inställning

- Ärligt, det är svårt ta ställning för det är så olika besked från olika "experter".

Växjö kommun har skänkt bort varumärket på Simhallen till Semic eller vad de heter. Ska driften också skänkas bort mer eller mindre gratis?

- Vi hyr ut simhallen så gratis är det inte, men det får man titta på hur det ska vara framöver.

Demokrati. Medborgarna ingår, även efter beslut. Att kunna överklaga ingår i demokratin.

- Vi delar den uppfattningen

Föreningar vill hyra lokal billigt. Däremot fara om kommun och kanske region tar över mer och mer. Ett levande föreningsliv får vi bara om medlemmar kan göra och betala själva. Ta inte död på det medborgerliga engagemanget.

- Folkrörelserna bygger samhället. Självklart måste ett stöd, för mötesplatser.

Borde det inte finnas en allmän anslagstavla i kommunhuset?

- Jo.

Föreningarnas hus i gamla kommunhuset.

- Ja, ingen dålig idé.

Turistbyrån, finns den?

- I Kommunhusets reception, men märks inte. Näst intill obefintlig. Skandal.

Stort tack för att ni kom hit (överlämnande av de bågge vitböckerna)

Ni får våra vitböcker och om ni vill kan vi se till att ni får en länk till till Ewa Westermarks mycket viktiga föreläsning om hur man bygger en socialt hållbar stad?